

ROZHOVOR s... Monikou Kolkovou, vedoucí a provozovatelkou městského útulku Lesan

Nečekejte na jaro, adoptujte si pejska i v zimě

Městský útulek pro psy Lesan se sídlem na Hrombabě funguje již od roku 1997. Od této doby poskytnul dočasné zázemí zhruba 2 000 pejskům, méně než polovina z tohoto čísla se vrátila zpět ke svým majitelům, a druhé části zajistil útulek nový domov. Dlouholeté zkušenosti provozovatelky a vedoucí útulku Moniky Kolkové se promítají též do výcviku a socializace nových pejsků, kteří díky tomu snadněji přicházejí k novým majitelům. I přesto jsou nyní kotce zcela naplněné. „Zimní měsíce jsou nejhorší, co se adopce pejsků týká, pejsci jen přibývají a málokterý nachází domov,“ konstatuje Monika Kolková. Následující řádky zahrnují povídání o životě útulku, o problémech s ním spojených a o každodenních činnostech.

Jak se lidově říká, za okny je takové počasí, že by ani psa nevyhnal. Jaká je ale ve skutečnosti situace v kralupském útulku?

Jako již tradičně, zimní měsíce jsou nejhorší, co se adopce pejsků týká. Pejsci jen přibývají a málokterý nachází domov. Možná v tom letos hraje roli i povinné čipování (pozn. red. Všichni majitelé měli povinnost do konce roku 2019 nechat své psy čipovat, tato povinnost samozřejmě platí i v roce 2020.), nevíme, ale faktem je, že od ledna je nárůst příjmů opravdu nevídaný.

Kromě zájemců o adopci si též velmi vážíme všech venčitelů, kteří přijdou i v tomto zimním čase, nejvíce jich totiž obvykle chodí na jaře a v létě. V zimních měsících je o venčení menší zájem. Pejsci ho ale potřebují každý den po celý rok.

Čím si vysvětlujete, že není v tuto chvíli takový zájem o adopci psů z útulku? Svou roli nepochybně hraje počasí – lidé většinou čekají na jaro, kdy se jim bude chtít chodit na procházky. Psa mohou umístit a aklimatizovat při teplejším počasí bez obav do boudy na zahradě.

Patrně se na tom podílí i to, že zima starým psům dává zabrat a jara se nedožijí. Navíc lidé většinou shání roztomilá štěňata a malé psy společenských plemen a jejich křížence.

A tady narážíme na zásadní problém. O takové psy bývá zájem největší. To vědí i různé organizace a depozita, která tyto psy cíleně vyhledávají v inzerci či si je dováží ze zahraničních útulků (nejčastěji ze Slovenska) a pak je s dojemnými a často nepravdivými historkami servírují k adopci (a někdy za nehorázné poplatky). My si vybírat nemůžeme, musíme brát takové pejsky, které lidi odloží, ať jsou starší, nemocní, velcí či malí. Těch malých je v útulku vždy málo, protože křížením pes nabývá především středních velikostí. Nejobtížněji se udávají velcí černí psi, těch tu téměř vždy máme hned několik, přitom většina z nich patří k báječným a neobtížným parťákům.

Lze nějak obecně charakterizovat, jací pejsci se do útulku dostávají nejčastěji? V drtivé většině převažují kříženci oblíbených plemen, v současné době je to stále německý ovcák, labrador, psi typu bull, občas se vyskytne i kříženec jezevčíka. I zde se projevují módní vlny, často související s úspěšným filmem o daném psím plemenu, takto se provalila útulky vlna dalmatinů, poté jack russell teriérů atd.

Důvody umístění psa do útulku jsou stále stejné – sociální problémy majitele, který nepracuje nebo má dluhy, dále alkoholismus, narkomanie a gamblerství majitelů, fyzické nemoci a handicap majitelů, které se objevují zejména u starých lidí, ale v nemalém množství jsou to bezcitní, nezralí, nezodpovědní a neukáznění lidé, kteří zvíře nechápou jako doživotní závazek, ale při sebemenším problému ho vyhodí, protože je obtěžuje nebo omrzí.

Není výjimkou, že tito lidé si brzy pořizují nového psa a opět se opakuje to, kdy další jejich zkažený pes skončí u nás.

Úmrtí původního majitele, kdy platí, že se dědictví hodí dědicům vždy, ale o psa už je jim často zatěžko se postarat. Chápu důvod, kdy se jedná o velké plemeno celoživotně žijící venku, které není vhodné do bytu, ale mnohdy se jedná o malé rasy bezproblémových psů, o které se stejně rodina nehodlá postarat, nebo se ani nesnaží, aby se pes dostal přímo k novým majitelům, a tak ho raději strčí do útulku. Přitom je to zvíře, kterému by jistě při troše snahy sami našli nový domov a ušetřili mu stres z útulku.

Dalším častým zdrojem jsou rozcházející a rozvádějící se partneři, kdy se náhle pes nehodí ani jednomu z nich, stěhování za prací či novým partnerem, příchod dítěte apod.

Též nezvládnuté chování psa, například separační úzkost, kdy majitel nenaučí pobytu psa o samotě včas, případně pes, který doma začal svému majiteli šéfovat.

S příchodem pejska tedy začíná koloběh běžných činností, kterými se snažíte zajistit mu nový domov. Jak se o psa musíte postarat?

Každý pes je u nás odblešen, odčerven, čipován, samozřejmě i vakcinován a prohlédnut veterinářem, případně léčen, potřebuje-li to. Pokud to vyžaduje jeho srst, projde úpravou (česání, koupání, stříhání).

Kromě jeho fyzického stavu se věnujeme též jeho socializaci, případně výcviku, v tom jsme moc rádi za pomoc dobrovolníků, kteří se psem chodí na vycházky. Velkou pomocí je i výcvik, který u vhodných psů provádí členové Kynologie Bašť. Majitel má již pak tu výhodu, že si odnáší psa, o kterém tímto dopředu zná jeho chování a návyky, na rozdíl od štěněte ví, co od něj může čekat.

Kromě výše zmíněných úkonů, musíme psa nafotit, popsat jej, vystavíme ho na Facebooku, na našich webových stránkách, informujeme sdružené webové stránky útulků Pesweb. Volíme všechny komunikační cesty, kterými se snažíme pejsky předat dál – internet, tisk, TV i rozhlas a též osobní prezentaci na různých akcích. Většina majitelů si už vybírá psa po internetu, kde má nepřeberné možnosti i od ostatních útulků a jiných spolků. Konkurence je tedy velká a lidé jsou stále náročnější.

Útulek však neslouží jako útočiště pouze psům bez domova, ale i těm ztraceným...

Ano, do útulku přichází i ztracení pejsci. Znamená to, že po příchodu nalezenec aktivně hledáme majitele, a to sdílením informací o psovi do příslušných obecních, městských i zájmových skupin tam, kde se pes nalezl. Pokud pes majitele skutečně má, v drtivé většině se jeho páníček přihlásí do týdne od nalezení. Jestliže se o nalezenec nikdo nepřihlásí, pak hledáme nového majitele, a to je opravdu oříšek, zejména pro větší psy kříženců, které tu nyní máme.

Conavíc, kromě již uvedeného běžného fungování, můžete nabídnout těm, kteří mají zájem o adopci?

Se zájemci o psa nejraději mluvíme přede telefonicky, kdy se snažíme zjistit, do jakých podmínek by pes šel, kolik času na něj zájemce bude mít, co s ním chce podnikat, jaký pes by mu nejlépe vyhovoval, a pokud najdeme společnou řeč, domluvíme se s ním na osobní návštěvě.

V případě, že chce zájemce například psa z útulku seznámit se svým psem a zjistit, jak to bude mezi nimi fungovat, musíme u toho osobně být, je to riskantní situace, kdyby došlo k neshodě psů, musíme tuto situaci operativně velice rychle řešit. Též chceme vidět, jak na sebe psi reagují.

Zájemcům o adopci půjčujeme pejska na venčení, u některých plachých psů doporučujeme pravidelné venčení, aby si pes na ně nejprve zvykl.

Všechny pejsky venčíme, učíme je chodit na vodítku a ty bázlivé zvykáme na přítomnost člověka. Poznáváme pejsky v různých situacích, takže zájemce pak ví, jakou má pes povahu, ke komu je vhodný i k čemu se hodí, a to je obrovská výhoda. U vhodných psů nacvičujeme i základní poslušnost.

Spolupracujete s majiteli psů i po jejich adopci?

Majitelé mají k dispozici naše poradenství po celou dobu, pokud ho potřebují, máme pro ně na Facebooku i soukromou skupinu, kde se mohou nejen pochlubit fotkami, ale i poradit se s námi i s ostatními členy. Dále mají majitelé možnost výcviku zdarma v Kynologii Bašť, za to jsme velmi rádi, protože vidíme, jak pejsek prosperuje, mění se k lepšímu a posiluje vazbu s novým majitelem. V Kynologii Bašť pořádají též vorůžskou, kde máme možnost mnoho našich svěřenců vidět a kam je všechny zveme e-mailem, navíc její výtěžek věnujeme našemu útulku. Pořádáme též vánoční nadílku, na kterou rovněž zveme všechny nové majitele. Někteří majitelé využívají i hlídání psa po dobu dovolené, pokud si ho nemohou vzít s sebou a pokud kapacita útulku toto dovolí.

S jakými dalšími problémy se obecně potýkáte?

Jak již bylo řečeno, aktuálně řešíme zvýšený příjem psů, útulek se nám na přelomu roku rychle naplnil a je velmi málo zájemců o adopci větších psů.

Běžnou problematikou jsou i nezodpovědní majitelé psů, kteří se o ně nestarají tak, jak by měli, nejsou ochotni či schopni například psa zabezpečit proti úniku, což jim ukládá přímo zákon, přesto je pár lidí, od nichž psa vidáváme opakovaně. Též jsou to občas i nesoudní zájemci o nevhodného psa, na kterého nemají fyzické síly, čas a ani prostředky.

Pak jsou to též problémy s vodou – nemáme vlastní zdroj, vodu dovážíme, no a samozřejmě nedostatečné a bezzubé zákony a jejich často neuvěřitelné provádění v praxi.

V prosinci loňského roku jste dostali peněžitý dar od trenéra fotbalové Slavie Jindřicha Trpišovského, jak jste s ním naložili?

Nejprve bych ráda zmínila, že Město Kralupy nad Vltavou na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy měsíčně přispívá na provoz útulku ve výši 48 000 Kč. Na stavební úpravy, dražší operace a další nadstandardní výdaje si musíme vydělat provozem obchůdku a pomocí sponzorských darů. Dar pana Trpišovského tedy byl opravdu darem z nebe, který nám vytrhl trn z paty, něco takového jsme ani ve snu nečekali a stalo se nám to poprvé za celou existenci útulku. Hned jsme finance použili na obnovu kotců, zatím máme nové tři spojené kotce s betonovými podlahami a tři nové boudy.

Ukončili jsme tedy první etapu obnovy kotců, na kterých již notně zahlodal zub času – plechy i mříže byly hlavně dole prorezlé, objevovaly se i díry, pro psy to bylo i nebezpečné. Navíc oka v původních kari sítích jsou příliš velká, psi jimi mohou prostrčit tlapy nebo někdy i hlavy.

Jakmile to dovolí počasí a poklesne též množství psů, zahájíme 2. etapu, která zahrnuje výměnu dalšího triplu kotců. Kotce jsou již nyní ve výrobě, je nutno ale udělat betonáž podlah. Na tyto úpravy jsme dlouho šetřili, pro malé sponzory takováto záležitost není atraktivní, takže nám to dělalo vzhledem k vysokým nákladům velké starosti.

Jak mohou lidé útulku pomoci i jinak než finančně?

Největší pomocí je samozřejmě adopce psa. Vítáme rovněž, když pejsky od nás lidé sdílejí na Facebooku, dávají o nich vědět svým přátelům a jakkoliv jinak je propagují, aby našli co nejrychleji nové domovy.

Velmi vítáme i nákup v našem charitativním obchůdku, z něhož jde 100 % výtěžku na pejsky – díky tomu jim můžeme dopřát takové veterinární ošetření, které potřebují.

Vítání jsou i šikulové, kteří by chtěli pomoci a uměli by nějaké řemeslné práce.

Občas k nám zavítají v rámci utužování firemních nebo spolkových aktivit celé kolektivy na brigádu, to je velmi milé a práce jde pěkně od ruky. Některé kolektivy se pravidelně vrací a občas se i stane, že některý člen neodejde s prázdnou a na vodítku si vede nového psiho kamaráda, to pak máme radost ještě větší.

CHCETE PEJSKA? ADOPTUJTE HO Z KRALUPSKÉHO ÚTULKU LESAN

Monika Kolková, Na Hrombabě 1075, e-mail: kolkova@seznam.cz,
tel.: 775 105 275, www.utulek-kralupy.estranky.cz

DON

Kříženec německého ovčáka, pes, narozen asi 7/2015. Don je statný a silný pes, který se rád mazlí, dobře si zvyká na nové prostředí a je čistotný. Má základní poslušnost. S ostatními psy se nese. Hledáme pro něj majitele, nejlépe se zkušeností s výcvikem, jenž mu poskytne domov v domku se zahrádkou, pravidelné procházky a výcvik. Bude prima parťák a dobrý hlídač.

JOHNY

Střední kříženec, pes, narozen asi 6/2013, váží 29 kg. Johnny byl převezen do útulku poté, co jsme dostali urgentní prosbu o pomoc s tím, že pes je zraněný a ve velmi špatném stavu u své paničky, která je bez střechy nad hlavou a nemá prostředky na to, aby se o něj dále starala. Po příjezdu na místo ležel Johnny na dece s ošklivě nateklou přední tlapou. Majitelka nám řekla, že už tři dny nejí, sám nepije a nevyprazdňuje se. Byl apatický a vůbec se nám jeho stav nelíbil. Odevzdaně se nechal naložit do auta a odvézt na veterinu, kde zjistili, že byl pokousán jiným psem a do nohy se mu dostala infekce. Měl vysokou teplotu. Naštěstí antibiotika i další medikace zabraly a při další kontrole už Johnny vypadal mnohem lépe. Je to velký dobrák, při ošetření byl trpělivý, prostě skvělý pacient.

Dnes je Johnny zcela v pořádku a jeho zranění připomíná jen malá jizva a chybějící srst v místě pokousání. Stal se velmi oblíbeným pro společné procházky s venčiteli. Dobře chodí na vodítku a je to velký mazal. Není problém, aby žil uvnitř v domě, protože je velmi čistotný. Naopak to on sám určitě ocení, protože byl od malička zvyklý být doma, než se dostal s majitelkou na ulici. Moc rád běhá se svou novou kamarádkou Laurou a nevyhledává konflikty s ostatními psy. Na přivolání okamžitě reaguje, umí povel „sedni“. Je nenáročný a zvládne ho i méně zkušený pejskař. V původní rodině byl zvyklý na děti.

Další fotky najdete na webových stránkách útulku a také na Facebooku.